

III. IDŐSZAKOS NÉVSOROK 1614–1738

A szatmári református kollégium „régii matrikula-kódexe”, az 1610-től igen rendszeresen vezetett anyakönyv 1737-tel záruló anyagát egészítjük ki az alábbi három névsorral. Közülük az elsőt éppen a régi kódex tartalmazza; a második és harmadik pedig az iskolatörténeti források egy-egy más típusából teszi lehetővé egy-egy esztendő névsorának rekonstrukcióját, amely forrásokra — kisebb tanácsi följegyzésekre, s különösen az album amicorumokra — általában is érdemes odafigyelni. Esetünkben pedig szerencsés módon egészítik ki ezek az időszakos listák az anyakönyvet, mint főszoveget: elenyészően kis számú új adat, új név mellett általában „hitelesítik” a matrikulát.

1. Catalogus defungentium

*A régi matrikula-kódex másik nagyobb névsora az alábbi 1614-gyel kezdődő lista. Az anyakönyvvel való összevetés igen valószínűvé teszi, hogy csak néhány évtizedig vezették a XVII. században. A mutatóba sorszám nélkül, **def** rövidítéssel kerültek be a nevek. — A névsor két kéz írása. A második névtől kezdve a perfunctus szót mindig megismételték, ezt a szövegközlésben elhagytuk.*

Lelőhelye: Series sive catalogus studiosorum... 127a–129b.

Catalogus studiosorum molitoria defungentium ab anno 1614.

Stephanus Debreceny functus	Stephanus Janosi
Andreas Szölösy perfunctus	Franciscus Debreceny
Valentinus Dobray	Johannes Huniody
Stephanus Bökeny	Stephanus Czehij
Michael Debreceny	Michael Teremy
Franciscus Mesterszallasi	David Barsy
Petrus Genczi	Martinus Gwgei
Dauid Apaty	Michael Kecskemeti
Johannes Barsy	Johannes Kevi
Georgius Bogaczy	Michael Czomakozi
Petrus Tasnady	Petrus Barsy
Johannes Csenalosi	Gregorius Nadudvary
Gregorius Bökeny	Matheus Peleskey
Petrus Tasnady	Georgius Sadany
Stephanus Karoly	Antonius Vezendy
Stephanus Vetesy	Martinus Szathmary
Matheus Dengelegy	Stephanus Terebesy Dauid Poroszlay
Thomas Ponicens	

Stephanus Fanczichay	Andreas Deueczeri
Stephanus Szabadszallasy	Martinus Erdödi
Johannes Dobai	Caspar Peterffalvi
Stephanus Karoly	Andreas Devai
Petrus Tury	Melchior Megiei
Eleas Kisfalvij	Joannes Tiukodi
Laurentius Pathij	Stephanus Thornaeus
Maertinus Czomaközy	Andreas Bökini
Petrus Budeus	Stephanus Bekesi
Johannes Debreczeny	Paulus Nagi Idai
Pertus Vay	Andreas Csepei
Stephanus Vary	Valentinus Vári
Petrus Rapolty	Samuel Pischolti
Stephanus Bekeny	Benedictus Madai
Michael Debreczeny	Stephanus Tömösuari
Gregorius Szalaczy	Joannes Fileki
Lucas Porczalmy	Martinus Tarkany
Johannes Tasnady	Michael Hoszumezei
Stephanus Ilosvay	Franciscus Hollosi
Stephanus Uylaky	Emericus Madaj
Johannes Ichlody	Stephanus Ardaj
Andreas Gwgei	Simon Kisvardaj
Johannes Legenyey	Emericus Huzti
Johannes I. Meggesy	Joannes Saárvari
Franciscus Ilosvay	Joannes Varalljai
Michael Feiervary	Martinus Papaj
Petrus Fanczichay	Stephanus Kis Vardaj
Johannes Hunyody	Martinus Redmetzi
Gregorius Somosy	Paulus Fanczikaj
Stephanus Hadady	Thomas Ketskemethi
Stephanus Thassy	Michael Tiszabetsi
Martinus Saghy	Michael Ovari
Petrus Charoly	Stephanus Vainaghi
Stephanus Vay	Caspar Szekeresi
Michael Janosy	Andreas Draghi
Stephanus Czehy	Paulus Apaghi
Valentinus Daroczy	Johannes Tarpai
Stephanus Szent Andrasy	Franciscus Gyulai
Demetrius Nemethy	Petrus Thuri
Caspar Belmegery	Matthaeus Ardai
Clemens Uyvarosy	Joannes Daroczi
Andreas Agry	Joannes Fanczikai
Caspar Giarmathi	Stephanus Szatthmari
Samuell Callai	Stephanus Papi

Joannes Zentelki	Thomas Kölcei
Stephanus Tolczai[?]	Petrus Debreczeni
Johannes Lazari	Andreas Heywizi
Paulus Sarollyani	Gregorius Nabradi
Martinus Ardai	Johannes Fegywerneki
Georgius Karoly	Stephanus Fejervari
Stephanus Vetesi	Paulus Godoczi
Zacharias Janki	Stephanus Batizi
Stephanus Földvari	Stephanus Sz. Kiraly
Johannes Paladi	Andreas Dobi
Michael Czibiniensis	Demetrius Peleskei
Andreas Huszti	Martinus Beregszaszi
Andreas Szentkiraly	Johannes Viski
Johannes Szegedi	Sigismundus Sz. Miklosi
Nicolaus Szemptzi major	Michael Janki
Demetrius Csögöldi	Caspar Szigethi
Matthias Viski	Michael Karoly
Thomasd Gyulahazi	Georgius Cibiniensis
Andreas Czibiniensis	Stephanus Makai
Michael Domahidi	Valentinus Sz. Kiraly
Nicolaus Szemptzi minor	Caspar Czekei
Andreas Czetfalwi	Michael Kallai

Tempore senioratus Stephani Fejervari

Valentinus Debreczeni	Johannes Uyhely
Johannes Teremi	Johannes Benei
Paulus Janosi	Franciscus Borosnyai
Georgius Szigethi	Franciscus Etfalvi[?]
Andreas Kökönyesdi	Michael Szalkai
Andreas Korodi	Johannes Kolosi
Georgius Czögöldi	Stephanus Tekehazi
Daniel Kolosi	Thomas Uyhely
Michael Benei Paulus Panyoki	Lucas N. Szekeresi
Petrus Kaszoni	Stephanus Kaszoni
Stephanus Czibai	Michael Bekesi
Andreas Lezfalvi	Joannes Ungvari
	Gergorius Bogati

<Anno 1664 die 3 Aprilis constitutus pro coquo Stephanus Beszermenyi>

2. Putnoki János album amicorumából 1618–1619

Herepei János az albumot már ismertette, a bejegyzésekből a neveket és időpontokat, életrajzi adatokat közölte. Ld. Herepei János cikkei. Adattár XVII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. I. Szerk. Keserű Bálint. Bp.–Szeged, 1961, 150–156. Mégis szükségesnek láttuk az ő cikkét követve — az eredeti kéziratot elolvasva, esetenként a közlést kissé korrigálva — az album 1618–19-es szatmári bejegyzőinek névsorát ide iktatni. A matrikulából megismert névsort bizonyosan új tétellel alig gazdagítjuk, viszont becses adatoknak kell tekinteni a szatmári skóla látogatásának időtartamára vonatkozókat, vagy például nem lehet érdektelen, hogy egy tanár diákjai rövid néhány hónapon belül milyen eltérően nevezik meg latinul mesterüket. Végül úgy véljük, hogy az utóbbi időben meglehetősen teljességgel számba vett peregrinációs albumok sorába tartozik ugyan Putnoki albuma (ezáltal értékes forrása főleg a heidelbergi egyetemjárásnak), de kiemelkedik a többi közül azzal, hogy a fiatal szatmári akadémista tanár európai hírű tudós professzorok mellé, barátai közé tartja fontosnak fölvenni tanítványait. Jellemző, hogy amíg a matrikula-kódex elő nem került, addig — Herepeivel és Kathona Gézával az élen — sokan tartották a debreceni kollégium fontos partiumi párja, a szatmári református kollégium jellege, frekventáltsága, vonzásköre megismeréséhez unikálisan fontos forrásnak a Putnoki-album szerény névsorát.

*Azalább közlésre kerülő neveket a mutatóba fölvevük, az évszám mellett **alb** rövidítéssel; az anyakönyvi nevekkal való azonosítást — mint kötetünkben máskor is — nem kívántuk elvégezni a mutató tételei összevonásával, de az identifikáció így is egyszerű feladattá válik.*

Lelőhelye: A Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, Sárospatak. Szenczi Csene Péter, A keresztyéni hitről való vallás-tétel, Oppenheim, 1616. c. műve (L 529) után kötötték Putnoki János kéziratot prédikációit; s ezeket követően az album amicorumot. Az utóbbi jelzete: Kt. 1256.

1618

febr.

discipulus indignus Zathmarini... Stephanus Vajj (43a)

aug.

Praeceptoris suo... Martinus Czyomokaszj. (44a)

Joanni Puthnoki Rectori Scholae Zathmar[inae]... praeceptoris in omnem aetatem Andreas Szentkiraly (45a)

...praeceptoris venerando... scribebat Stepha[nus] S. Zikxaj (46b)

szept. 1.

Joanni Putnoki Praeceptoris... Martinus Gwg'ei (48a)

szept. 11.

Joanni Putnoki... Praeceptor in omnem aetatem... Joannes Kis Warday (52b)

szept. 27.

praeceptor venerando... Joanni Putnaki... Ladizlaus Caroly (49b)

Joanni Putnoki... dignissimo praeeptori... Stephanus Thassi (51b)

szept.28.

Joanni Putnachj... praeeptori... Stephanus Z. Andrasi (50b)

szept.

Johanni Puthnachj... Praeceptor charissimo... Johannes Hunyadj (43b)

Joanni Putnochi... diligentissimo praeeptori colendo... Cantor pro tempore
Zatthmariensis Thomas Zathmari (46a)

dec.10.

Joanni Puthnochi... diligentissimo Praeceptor... Benedictus Rimazeczi (48b)

[hónapjelölés nélkül]

Johannj Putnokj, Scholarchae Szatthmariensi... Praeceptor... Valentinus Da-
rocj (47b)

Johanni Putnaki... dignissimo Praeceptor... in foesto Galli Johannes Megieszi
(45b)

1619

jan.

Praeceptor gratissimo... Andreas Papai... Contrascriba eiusdem scholae (42b)

febr. 12.

...praeeptori suo... Johanni Putnoki... Caspar Béélmegieri (51a)

febr.

Joannj Putnokj... Praeceptor in omnem aetatem Joannes Iklodi (47a)

márc. 16.: ... dignissimo Praeceptor... Stephanus Szanyszlai (49a)

márc. 20.: Johani Putnakj... dignissimo Praeceptor... Stephanus Tiza Beczi (52a)

márc. 24.: Praeceptor suo... Discipulus Michael Janosy (34a)

márc. 25.

Johani Talljay Putnochino, Praeceptor Dignissimo... Stephanus Z. Arday (30b)

Stephanus Czehinus Discipulus indignus. 25 die Marcij. In schola Celeb[ri] Szatth[marina]. 1619. — Ductus me p[rae]sente Tunioginum ad officium Rectoratus Mense supra notato dje vero 26. (27a) — A név után talán más kéz.

Stephanus E. Fanczichanus scribebat Praeceptoris suo... Rectori Scholae Szathmarinae (23b)

Rectori Scholae Zath[marinae]... Georgius C. Sadany (30a)

Rectorj Scholae Zath[marinae] discipulus indignus... Michael Thereminus (28a)

márc. 26

Gymnasiarchae Szatthmarinae... Andreas Deuai discipulus humilis (32a)

...suo praeceptoris... discipulus Caspar Gyarmati (31a)

Scholarchae Szatthmariensis... discipulus Joannes P. Karoly (31b)

Joanni Putnoki Talyaino Rectori Scholae Szatth[marinae] dignissimo, mihi praeceptoris fidelissimo... Steph. Nagi Keökeninus (26a)

...discipulus indignus Stephanus K. Eökörithai senior scholae Zath[marinae] (24a)

Praeceptoris suo... Joanni Putnoki Thalyaino, Gymnasiarchae Gymnasij Zathmar[ini]... Mattheus Peleskej (25b)

Praeceptoris suo Reuerenter, colendo viro Clarissimo D. Johanni P. Tallyaino, Ludi Zathmariensi Magistro... Thomas Josephides Ponikai, discipulus (25a)

Ludi Magistro Scholae inclitae Zathmarinae dignissimo Praeceptoris Reverenter Colendo... Petrus P. Rapothi (29a)

...discipulus indignus Benedictus Rivulinus (26b)

Reverendo ac Clarissimo Viro Domino Joanni P. de Nagy Tallya Scholarchae Szatthmarino dignissimo Praeceptoris reverenter colendo... Nicolaus B. Szeoleosinus... Szatthmarini (28b)

márc.27.

Discipulus Indignus... Andreas Agri (33b)

...praeceptoris... Discipulus... Nicolaus Berey (38a)

Discipulus... Andreas P. Deueczerinus (32b)

...praeceptoris in aeternum colendo apponebat Szatthmarini... Nicolaus Domahidj (36b)

...discipulus indignus... Andreas Draghi (37a)

Praeceptoris suo in omnem aetatem... Discipulus indignus... Franciscus Erdeodi (40a)

Discipulus indignus... Paulus Fanczikay (38b)

Joanij Putnokj Thallyaino, Rectorj seu Ludimoderatorj Zathm[arino]... Stephanus Louas Hadadinus discipulus indignus (27b)

...discipulus indignissimus... Samuel P. Kallaj (39a)

Discipulus indignus... Petrus C. Carolinus (36a)

Discipulus Indignus... Joannes Szanto Carolinus (37b)

Discipulus indignus... Georgius Miscolcinus (39b)

Johanj Putnakj Rectorj Scholae Szatth[marinae] dignissimo tanquam Praeceptorj... Demetrius Nemethi (41b)

Discipulus indignus... Steph. Somogi (33a)

Discipulus... Basilius Szalaczi (35b)

Clarissimo ac Reverendo Viro Domino Joa[nni] Putnoki Thallyaino Rectori seu Ludimoderatori Szatthmar[ino] Discipulus indignus Elias Meszeő Taarkanius... — Ejusdem Scholae Contrascr[iba] mpria* (24b)

Discipulus indignus... Clemens Wyuarosi (35a)

Praeceptorj suo... Steph. P. Varally discipulus indignus (34b)

[hónapjelölés nélkül]

Stephanus Balcany (40b)

márc. 28.

Melch[ior] Megyei (41a)

Discipulus indignus... Joannes Tiukodi (42a)

ápr. 4.

Johanni Puthnachj Praeceptorj... Johannes Czegődj (50a)

júl. 14.

Joanni Putnoki Praeceptorj Caspar Barouius (55b)

[júl. 14?]

Johannj Putnokj olim Praeceptorj scribebat Andreas Giuggeinus (55a)

Joanni Putnaki... Praeceptorj... Matthaeus C. Janosi (54b)

Joanni Putthnoki... Praeceptorj... Joannes K. Janosinus (54a)

Joanny Putnaki Praeceptorj... Caspar Ovary (53a)

...discipulus... Franciscus F. Szazfalusinus (53b)

júl. 18.

Martinus Rakai scripsit /in celeberrima Schola Szakmarina 18 die mensis Julij A. 1619/ (23a)**

* Feltehetően más kéz írása

** Putnoki albumában található még dátum nélkül olyan bejegyzéseket, amelyek talán e két évből valók, de nics ok arra, hogy a diákok közé soroljuk ezeket a neveket (mellesleg a matrikulábasn sem fordulnak elő). A fentiek miatt mutatónkban is mellőzött ilyen nevek: Stephanus Bagosinus (19a), Georgius Csejthi Rector pro tempore Caroliensis (19b), Emericus Mindzenti Karolini (18b).

3. Series togatorum 1738

*Az alábbi névsor a Helytartótanács 1738-as rendeletére készülhetett (V.ö. Fallenbüchl Zoltán, Az 1738/39. évi országos diákösszeírás, Bp., 1985,3.), de feltehetően nemküldték tovább. Teljes szövegét közöljük, mert éppen az anyakönyv rendszeres vezetésének záróévét követő esztendőből ad a diákok származására és anyagi kondíciójára is utaló, kiegészítő információt. A mutatóba ezeket a neveket is sorszám nélkül, **tog** rövidítéssel vettük föl.*

Lelőhelye: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Ms. 5086/6

Series Togatorum nostrorum I. Gymnasij Szatthmariensis cum descriptione Locorum Nativitatis, Modorumque eorum Subsistendj die 13 xbris 1738 ad inpositionem Amplissimi Hujus Liberae Regiaeque Civitatis Szatthmariensis Magistratus hac uti videre est Serie <est> concepta et descripta.

Senior Scholae

Paulus Kovács Némethi, Ex Possessione Lázár adjacente I. Comitatus Szatthmariensi, Parentibus Libertinis Conditionis mediocris adhuc per Dei gratiam vitam agentibus tarn propriis, quam parentum suorum subsidiis ita exigente necessitate subsistet

Contrascriba

Stephanus Pap Némethi Ex Libera Regiaque Civitate Szatthmarnemethi etc. Matre licet mortua, patre tarnen adhuc per Dei gratiam in humanis agente, conditionis licet miserae, tarnen accedente tam eius patris videlicet miselli, quam fidelissimorum Discipulorum suorum Parentum Patrocinio subsistet ita exigente necessitate (quod tarnen Deus avertat).

Tecarius

Johannes Kavor, Ex Libera Regiaque Civitate Szatthmariensi. Parentibus licet miseris, tarnen vivis adhuc tam propria, quam Parentum accedente subsidio subsistet ita ferrente necessitate.

Assessor

Balthasar Kondor, Ex Possessione Nobili Sarollyány. Parentibus adhuc vitam agentibus Nobilibus, exigente necessitate eorum succursu subsistet.

Assessor

Josephus Csegöldj, Ex Libera Regiaque Civitate Szatthmariensi, Parentibus Praeclaris, eorum subsidio subsistet.

Assessor

Stephanus Tassij, Ex Possessione Dob I. Comitatus huicce Szatthmariensi adjacente, Parentibus licet ignobilibus, tarnen adhuc viventibus exigente necessitate subsistet.

Michael Pávaj, Nobilis, Ex I. Comitatus Maramorosiensi, Oppido Hoszszu Mező, Parentibus viventibus subsistet exigente necessitate.

Stephanus Hajdu, Ex L. R. Civitate Szatthmariensi, Parentibus Egregijs exigente necessitate subsistet.

Andreas Horvath, Nobilis, Ex Possessione Géres adjacente I. Comitatus M. Szolnak. Parentibus licet miseris, tamen eorum succursu accedente ejus etiam facultate exigente necessitate subsistet.

Nicolaus Matolcsi. Ex L. R. Civitate Szatthmariensi, Parentibus licet jam jam dudum denatis, propria tamen et fidelium Patronorum suorum subsidio, subsistet.

Casparus Konyárij, Nobilis, Ex Possessione Dabocz I. Comitatu Ugocensi, Parentibus beatae reminiscetiae Ecclesiasticis jam jam pridem mortuis, exigente necessitate propriis facultatibus subsistet.

Georgius Pataki, Ex Paladiensi I. Comitatus Szatthmariensi adjacente Possessione Parentibus Ignobilibus exigente necessitate eorum facultate et succursu subsistet. Ladislaus Endredj, Ex Endred I. Comitatus Szatthmar adjacente Possessione Parentibus Libertinis, eorum succursu subsistet accedente etiam Discipulorum suorum assistentia.

Georgius Kardos, Ex Oppido F. Gyarmath I. Comitatus Szatthmariensi adjacente Parentibus perillustribus, exigente necessitate eorum succursu subsistet.

Paulus Nagy, Nobilis, Ex possessione Géres I. Comitatus M. Szolnak, Patre jam jam dudum mortuo, Matre autem miserima adhuc vitam agente, tarn sua, quam memoratae Matris miserimae succursu subsistet.

Samuel Parika, Ex L. R. Civitate Szatthmariensi, Parentibus conditionis mediocris exigente necessitate subsistet.

Johannes Udvarhelyi, Ex Parentibus Ecclesiasticis adhuc viventibus subsistet. Johannes Csekej, Ex Possessione Csekei I. Comitatus Szatthmariensi adjacente Parentibus ignobilibus miserimis subsistere incapax.

Stephanus Zalányi, Ex Parentibus Ecclesiasticis licet viventibus, tamen miserimis subsistere, nisi Patronorum accedat benignitas subsistere nequit.

Stephanus Szabo, Ex L. R. Civitate Szatthmariensi, Patre <mortuo> ... jam dudum mortuo, Matre autem licet adhuc vivente, sed tamen miserima subsistere nequit.

Johannes Varadj, Ex Almas Possessione adjacente I. Comitatus Ugocsa, Parentibus Nobilibus subsistet.

Johannes Badalaj, Ignobilis, Ex Badalo Possessione I. Comitatus Beregiensi adjacente Parentibus miseris subsistere nequit.

Johannes Szikszaj, Nobilis, Patre Szikszaviensi, Matre autem Szatthmariensi, adjuvantibus Fratribus subsistet.

Sigismundus Nagy, Ex Possessione Lazár I. Comitatus Szatthmar adjacente Parentibus Nobilibus subsistet.

Andreas Szentesi, Ex Mada, Parentibus Ignobilibus subsistet.

Georgius Gyarmathi, Parentibus Ecclesiasticis adhuc per Dei gratiam vitam agentibus subsistet.

Samuel Sarollyányi, Parentibus condam Ecclesiasticis, nisi Piorum fautorum Patrocinio subsistere nequit.

Andreas Virág, Ex Palad I. Comitatus Szatthmar adjacente possessione, adjuvante Patre ignobili subsistet.

Georgius Vincze, Ex Possessione Palad. Parentibus ignobilibus accedente misellorum Parentum succursu subsistet ad tempus.

Stephanus Helmeczi, Ex L. Regiaque Civitate Szatthmar accedente Parentum misellorum subsideo subsistet.

Franciscus Gyarmathi, Ex Possessione Nagy Ar adjacente I. Comitatus Szatthmar, Parentibus Ignobilibus Misellis subsistere nequit.

Andreas Selmeczi, Nobilis, Ex Possessione Vaja I. Comitatus Szabolchiensi adjacente, Parentibus misellis subsistere nequit.

Michael Czegöldj, Supra memorato Josepho Frater germanus.

Stephanus Deák, Ex Libera Regiaque Civitate Szatthmar. Parentibus Egregiis, eorum succursu subsistet

Ladislaus Recsej, Nobilis, Ex Bere, Parentibus Miserimae Conditionis subsistet.

Josephus Erdődj, Nobilis, Ex Abruc Banya I. Comitatus Albae Carolinae adjacente Patre forsitan adhuc vitam agente, Matre autem jam jam dudum mortua, quoquomodo vel saltern ad tempus proprio aere subsistet.

Andreas Kólcsej, Nobilis, Ex Possessione Palad. I. Comitatus Szatthmariensi adjacente, Parentibus conditionis mediocris subsistet.

Emericus Iosa, Ex Parentibus Ecclesiasticis sine Patrocinio Piorum Patronorum subsistere incapax.

Stephanus Kassai, Ex Comitatus Szatthmariensi ex Krasso, ex Parentibus Ignobilibus, apud se ratus a matre sua vidua subsistentiam suam se obtenturum.

Andreas Oláh Szatthmariensis.

Franciscus Kálnai, ex Comitatu Veszpremiensi ex Papa, Nobilis.

Joannes Czégényi, ex Comitatu Szatthmariensi ex F Gyarmat. Libertinus.

Franciscus Somodi, ex Comitatu Borsodiensi Possessione Aroktö. Nobilis.